

Štefan Posudek vedoucího/opponenta vysokoškolské kvalifikační práce:

Název práce: Olovené kroužky se středovým otvorem. Raně středověký artefakt v evropském kontextu

Autor práce: Bc. Viktor Vojtěch

Autor posudku: Mgr. Pavel Drnovský, Ph.D.

Doporučuji k obhajobě (vepsat ano / ne): ANO

Jednotlivá hodnotící kritéria (uvést u každého bodu známku A–F):

- 1) Hodnocení dodržení zadání a jeho naplnění. C
- 2) Struktura práce (přítomnost kapitol podstatných pro splnění cílů práce a relevance jejich obsahu), logika výstavby kapitol. B
- 3) Metodika práce. C
- 4) Práce s literaturou a dodržení citačních norem. B
- 5) Jazyková a pravopisná úroveň práce. B
- 6) Kvalita a úroveň obrazové přílohy, včetně jejího provázání s textem. D
- 7) Celkové hodnocení práce. C
- 8) Slovní komentář, připomínky, náměty, otázky k obhajobě (možno rozepsat).

Práce bc. Viktora Vojtěcha se věnuje raně středověkým olovněným artefaktům, pro které je příznačný kruhový plochý tvar a středový otvor. Autor navazuje na svou bakalářskou práci, která byla zaměřena na prostor východních Čech. V diplomové práci oblast zájmu rozšířil na prostor střední Evropy. Autor v případě zahraničních lokalit a souborů pracoval primárně s již publikovanými daty. Metodologická část je pojata stručně a věcně, zahrnuje prostorové a časové vymezení a popis typologie zkoumaných artefaktů.

Rozsáhlá část se věnuje dějinám bádání, které tvoří úvod dalšímu obsáhlému úseku – *Revize publikovaných lokalit*. O revizi jako takovou se však nejedná, neboť autor vychází, jak sám uvádí, pouze z publikovaných dat. Spíše se tedy jedná o klasický soupis lokalit s autorovým komentářem.

Stěžejní část práce tvoří úsek nazvaný Analýzy, který je dělen do řady podkapitol. Metricky autorovi vyšlo, že většina zkoumaných artefaktů dosahuje váhy 0,5-8,5 gramů, řešena je i velikost středového otvoru. Za původní výzkum je možné označit analýzu prvkové složení artefaktů z Roudnice. Výsledky byly srovnány s dalšími soubory z Netolic a Ratají nad Sázavou. Ve všech případech se ukázalo, že se jedná většinou čistě o olovněné artefakty.

V rámci rozboru geografických souvislostí lokalit autor dochází k závěru, že výskyt olovněných kroužků s otvorem se omezuje na oblast západoslovanského území. Podrobně je řešena exploatace olovnatých rud spojných s metalurgií stříbra. V Čechách máme na Českomoravské vrchovině z okolí města Jihlavy

potvrzené zmínky o těžbě stříbra a olovnaté rudy až ze sklonku první třetiny 13. století. Situace na území sousedního Polska však spadá již do doby 11. století.

Kapitoly 8 a 9 se věnují olovným kroužkům v kontextu jiných olovných nálezů a otázce datace. Datace artefaktů je omezená, zpravidla pochází mimo stratifikované soubory. Autor vypočítává situace, ze kterých máme nálezy datované v kontextu jiných artefaktů.

Pomyslným závěrem je část Interpretace. Autor se zda věnuje možným funkcím těchto nálezů, rozebírá otázku nemincovních platidel. Předposlední kapitola navrhuje postup experimentu, který by určil formu výroby. Otázkou a škodou je, proč nedošlo k převedení návrhu experimentu do realizace.

V práci se občas nachází chybné formulace, které by mohly být odstraněny při pečlivém pročtení.

Například:

Nejmladší doklady těžby stříbrno-olovnatých rud jsou z území Jihlavy až z 30. let 13. století (Hrubý 2019). - myšleno patrně nejstarší

Nebo dochází ke komolení jména K. Wachowského apod.

Práci celkově hodnotím pozitivně, jako ucelený náhled so současného stavu poznání zkoumaného druhu raně středověkých artefaktů.

Práci doporučuji k obhajobě.

Podpis autora posudku.